



19.05.2021

Asia/31

§ 154

Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite hyönteishotellien sijoittamisista kaupungin puistoihin

HEL 2021-000700 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään mahdollisuus sijoittaa kaupungin puistoalueille kattavasti hyönteishotelleja ja muita hyönteisille sopivia pesäpaikkoja kuten lahopuuta.

Helsinki suhtautuu myönteisesti mehiläispesien sijoittamiseen ja pitämiseen kaupungissa. Pyrkimyksenä on lisätä mehiläisten määrää kaupungissa.

Helsingin viheralueet ja puistot eivät ole niin siivottuja tai steriilejä kuin monessa muussa suurkaupungissa, joissa on akuutti tarve hyönteishotelleille. Leikattuja nurmikoita on muutettu sopivissa paikoissa niittymäisiksi. Niittyjen ja kotojen tämänhetkinen pinta-ala Helsingissä on noin 700 hehtaaria. Helsingin viheralueilla on luontaista ruovikkoa sekä metsissä ja puistoissa kolo- ja lahopuita.

Helsinki lisää puistoihin myös niin kutsuttuja dynaamisia perennaryhmiä, jotka ovat kuin runsaita kukkaniittyjä. Ne ovat erinomaisia ruoka- paikkoja pölyttäjille. Kaupunkipuulinjauksen mukaisesti Helsingissä ha-



lutaan kasvattaa puistopuita mahdollisimman pitkäikäisiksi. läkkäät puistopuut ovat jo itsessään hyönteishotelleja.

Kahdelle uudelle viljelypalsta-alueelle on jo suunniteltu hyönteishotellit. Paikat ovat Viikinojanpuiston uusi palsta-alue ja Kiertotähdenpuiston uusittavat palstat Siltämäessä. Lahopuuaidat toimivat myös hyönteisten pesäpaikkoina. Niitä on esimerkiksi Niskalan arboretumissa, Pitkälän luonnonsuojelualueen lähellä pellon reunassa ja Lapinlahden puistossa. Lahopuuaitoja on suunniteltu myös palsta-alueille.

Hyönteishotellit sopivat hyvin erilaisille kotipihoille, omakoti-, rivi- ja kerrostalojenkin pihoille. Kaupunki suhtautuu myönteisesti, jos esimerkiksi asukas- tai muu yhdistys sijoittaa oman hyönteishotellinsa viheralueelle ja vastaa sen hoidosta.

Saadakseen kestäviä, toimivia ja kauniita hyönteishotelleja kaupunkiympäristön toimiala suunnitteluttaa hyönteisasiantuntijoiden kanssa hyönteishotelleja. Hotellien yhteyteen sijoitetaan opastaulu, jossa kerrotaan pölyttäjästä. Hyönteishotelleja sijoitetaan ensisijaisesti sellaisille paikoille, joissa on vahva hyönteispopulaatio, mutta talvehtimispaikkoja puuttuu.

Kaupunkiympäristö valmistelee saatujen kokemusten perusteella hyönteishotelliohjeen vuoden 2022 loppuun mennessä ja lisää hotelleja sopiville viheralueille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



19.05.2021

Asia/31

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 328

HEL 2021-000700 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 156

HEL 2021-000700 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pölyttäjähönteisten väheneminen on maailmanlaajuinen ongelma, joka vaikuttaa suoraan muun muassa ruoantuotantoon. Kimalaisten ja muiden pölyttäjien määrä on ollut Suomessakin vähenemään päin.

Pölyttäjähönteisille haitallisten torjunta-aineiden käytön vähentäminen ja kieltäminen etenee: esimerkiksi aikoinaan harmittomana pidetty glyfosaatti on kielletty monissa maissa. Pölyttäjille vaaralliset neonikotidit on kielletty EU:ssa ulkokäytössä, mutta kasvihuoneviljelyssä ne on sallittu.

Pölyttäjät Helsingissä

Helsingillä on myönteinen linjaus mehiläispesien sijoittamiseksi ja pitämiseksi kaupungissa. Tahtona on saada lisää mehiläisiä kaupunkiin.

Helsingin viheralueet ja puistot eivät ole niin siivottuja tai steriilejä kuin monessa muussa suurkaupungissa, joissa on akuutti tarve hönteishotelleille. Leikattuja nurmikoita on muutettu sopivissa paikoissa niittymäisiksi. Niittyjen ja ketojen tämänhetkinen pinta-ala Helsingissä on noin 700 hehtaaria. Helsingin viheralueilla on luontaista ruovikkoa sekä metsissä ja puistoissa kolo- ja lahopuita.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Helsinki lisää puistoihin myös niin kutsuttuja dynaamisia perennaryhmiä, jotka ovat kuin runsaista kukkaniittyjä. Myös ne ovat erinomaisia ruokapaikkoja pölyttäjille. Kaupunkipuulinjauksen mukaisesti Helsingissä halutaan kasvattaa puistopuita mahdollisimman pitkäikäisiksi. Läkäävät puistopuut ovat jo itsessään hyönteishotelleja.

Kahdelle uudelle viljelypalsta-alueelle on jo suunniteltu hyönteishotellit. Paikat ovat Viikinojanpuiston uusi palsta-alue ja Kiertotähdenpuiston uusittavat palstat Siltämäessä. Lahopuuaidat toimivat myös hyönteisten pesäpaikkoina. Niitä on esimerkiksi Niskalan arboretumissa, Pitkäläksen luonnonsuojelualueen lähellä pellon reunassa ja Lapinlahden puistossa. Lahopuuaitoja on suunniteltu myös palsta-alueille.

Hyönteishotellit sopivat erittäin hyvin erilaisille kotipihoille, niin omakotirivi- kuin kerrostalojenkin pihoille. Kaupunkiympäristö suhtautuu myönteisesti, jos esimerkiksi asukas- tai muu yhdistys sijoittaa oman hyönteishotellinsa viheralueelle ja vastaa sen hoidosta. Sijoittamisen ensimmäinen askel on olla yhteydessä kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalveluiden alueiden käyttöön.

Minkälainen hyönteishotelli sopii Helsingin yleisille alueille?

Puistoissa hyönteishotellien on hyvä olla tarpeeksi suuria ja kestäviä ja niiden tulee sopia paikan luonteeseen. Parhaimmillaan ne ovat silloin, kun ne on suunniteltu puistokohtaisesti. Valmiina saa tätä nykyä vain kotipihoihin soveltuvia, pienehköjä hyönteishotelleja. Hyönteishotellit vaativat ylläpitoa eli siistimistä vuoden parin välein. Varsinkin sen kooliin laitettavaa orgaanista materiaalia pitää lisätä ja uusia. Hotellien runko tulee olla puistoissa kestävä. Se voi olla joko metallinen tai kivinen kehikko, vankasta puutavarasta tehty tai näiden kaikkien yhdistelmä. Parhaimmillaan onnistunut hyönteishotelli on kuin kaunis ympäristötaideteos.

Ruoan turvaaminen pölyttäjille

Jotta hyönteishotellin asukkailla ja kaikilla pölyttäjillä menisi jatkossakin hyvin, hyönteiset tarvitsevat ravintokasveja koko kasvukauden. Hyönteisillä on kova nälkä varsinkin keväisin. Pajut, erityisesti raita ja muut keväällä kukkivat kasvit ovat erittäin tärkeitä. Myös keväällä kukkivat puutarhakasvit, kuten krookukset, lumikellot ja muut sipulikasvit, tarjoavat hyönteisille ravintoa silloin, kuin muuta ruokaa on vähän.

Kesäisin pölyttäjät viihtyvät Helsingin metsissä, puistoissa ja niityillä, joissa on puita, varpuja, pensaita sekä yksi- ja monivuotisia kukkaryhmiä. Lisäksi Helsingissä on kukkivia maisemapeltoja, jotka myös toimivat pölyttäjien ravinnon lähteenä. Helsinki haluaa ehkäistä luontokatoa suosimalla monipuolisista kasvilajistoa puistoissa ja viheralueilla.



19.05.2021

Asia/31

Hyönteishotellinen suunnittelu ja käytön linjaus

Saadakseen kestäviä, toimivia ja kauniita hyönteishotelleja kaupunkiympäristön toimiala suunnitteluttaa hyönteisasiantuntijoiden kanssa hyönteishotelleja. Hotellien yhteyteen sijoitetaan opastaulu, jossa kerrotaan pölyttäjäistä. Hyönteishotelleja sijoitetaan ensisijaisesti sellaisille paikoille, joissa on vahva hyönteispopulaatio, mutta talvehtimispaikkoja puuttuu.

Kaupunkiympäristö valmistelee saatujen kokemusten perusteella hyönteishotelliohjeen vuoden 2022 loppuun mennessä ja lisää hotelleja sopiville viheralueille.

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Elina Nummi, projektisuunnittelija: 310 38475
elina.nummi(a)hel.fi